

Zbiórny raport końcowy Euroregionu Pomerania dla WWPWP z realizacji edycji 2001 Fundusz Małych Projektów Polska-Region Morza Bałtyckiego

1. Wprowadzenie

informacja nt. FMP – łączna kwota; która edycja zarządzana przez ten euroregion, liczba wszystkich osób zatrudniona przy zarządzaniu projektami w euroregionie;

Fundusz Małych Projektów Phare CBC Polska-Region Morza Bałtyckiego 2001 jest piątą edycją tego programu w Euroregionie Pomerania. W ramach *Umowy zlecającej realizację zadania państwowego* Euroregion dysponował kwotą 330 tys. euro. W Stowarzyszeniu Gmin Polskich Euroregionu Pomerania zaangażowanych jest dziewięć osób w proces zarządzania Funduszem Małych Projektów.

2. Podstawa prawna FMP – data podpisania umowy Euroregionu z WWPWP; zakres zadań euroregionu w ramach tej edycji

Umowa zlecająca realizację zadania państwowego pomiędzy Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Pomerania a WWPWP została podpisana 12 lutego 2003 r.

W ramach tej umowy Euroregion realizuje następujące zadania:

- dokonuje wszelkich czynności faktycznych i prawnych w zakresie zarządzania, planowania, koordynacji, monitorowania i sprawozdawczości;
- nadzoruje przestrzeganie wymogów ustalonych przez Komisję Europejską w zakresie przygotowywania dokumentacji przetargowych, przeprowadzania przetargów, przygotowywania i zatwierdzania umów oraz płatności;
- reguluje płatności za realizowane umowy i dba o prawidłową gospodarkę finansową przy realizacji projektów;
- nadzoruje prawidłowość wykorzystania przyznanych środków;
- przedkłada raporty końcowe z realizacji poszczególnych projektów do WWPWP;
- przygotowuje i przedkłada WWPWP coroczne rozliczenie rzeczowo-finansowe zawierające m.in.: pełną listę zrealizowanych projektów, dane beneficjentów, koszt poszczególnych projektów z rozbiem na źródła finansowania oraz miejsce i datę realizacji projektów, opis celów, otrzymanych rezultatów, jak również własną ocenę efektywności zrealizowanych projektów.

3. Opis wyboru projektów – krótki opis głównych etapów (szkolenie, zaproszenie do składania wniosków, wyniki oceny formalnej i technicznej przez Komisję Oceniającą, ilość projektów zatwierdzonych, kwota, – czy -i kiedy- zawiadomiono wszystkich aplikantów o ostatecznej decyzji? itp.); harmonogram działań – patrz – tabela 1;

Zaproszenie do składania wniosków zostało ogłoszone w prasie lokalnej 2 kwietnia 2003 r. oraz jednocześnie zamieszczone na stronie internetowej Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania www.pomerania.org.pl. Ponadto zaproszenia zostały rozesłane faksem do wszystkich gmin województwa zachodniopomorskiego. W trakcie naboru wniosków pracownicy Zespołu ds. Funduszy Pomocowych zorganizowali i przeprowadzili cykl szkoleń dla wnioskodawców z terenu polskiej części euroregionu nt. wytycznych FMP 2001 oraz sposobu sporządzania i składania wniosków. Szkolenia odbyły się w następujących terminach:

- 24.04.2003 – Koszalin, przeszkolono 105 osób;
- 12.05.2003 – Szczecin, przeszkolono 91 osób;
- 19.05.2003 – Szczecin, przeszkolono 128 osób

Podczas wszystkich spotkań pracownicy Biura Stowarzyszenia przeszkolili ponad 300 osób.

Termin składania wniosków upłynął 2 czerwca 2003 r. o godz. 14.00. Wpłynęło 28 aplikacji, w tym jedna po terminie. Posiedzenie Komisji Oceniającej trwało w dniach 24-25 czerwca 2003. Spośród 28 złożonych wniosków tylko jeden nie spełnił kryteriów formalnych. Do oceny technicznej i finansowej zostało zakwalifikowanych 27 wniosków. W wyniku ewaluacji 14 projektów otrzymało powyżej 65 pkt., z czego 11 zostało rekomendowanych do dofinansowania, 3 projekty pozostały na liście rezerwowej.

Po otrzymaniu akceptacji Raportu z Komisji Oceniającej przez Reprezentację KE (11.09.2003) wsparcie finansowe otrzymało 11 projektów na łączną kwotę 298 143,65 euro. Zawiadomienie o ostatecznej decyzji z wyników oceny Komisji Oceniającej zostały przesłane do wszystkich aplikantów w terminie:

29.09.2003 – informacje o wnioskach odrzuconych,

29.09.2003 – informacje o przyznaniu dofinansowania.

Tabela 1 - Harmonogram działań w ramach FMP:

Działanie	Data
Umowa euroregionu z WWPWP	12.02.2003
Ogłoszenie o naborze projektów	02.04.2003
Szkolenie dla aplikantów	24.04.2003 12.05.2003 19.05.2003
Posiedzenie Komisji Oceniającej	24-25.06.2003
Zatwierdzenie projektów	11.09.2003
Okres realizacji projektów	11.09.2003-15.11.2004
Przekazanie ostatniej płatności beneficjentowi	15.11.2004

- 4. Realizacja** – kiedy podpisano umowy euroregionu z beneficjentami i do kiedy obowiązywały? Czy wszyscy beneficjenci zrealizowali projekty zgodnie z terminem i planem deklarowanym w Formularzu Wniosku? Jakie były główne problemy związane z wyborem i realizacją projektów dla euroregionów? Z czego wynikały? Z czym beneficjenci mieli największe problemy? Czy były problemy z płatnościami?

Umowy grantowe pomiędzy euroregionem a beneficjentami podpisano 11.09.2003 r. Większość beneficjentów, poza nielicznymi wyjątkami, zrealizowała projekty zgodnie z planem deklarowanym w Formularzu Wniosku. Niektórzy dokonali niewielkich zmian w harmonogramach wydarzeń przy zgodzie i akceptacji euroregionu.

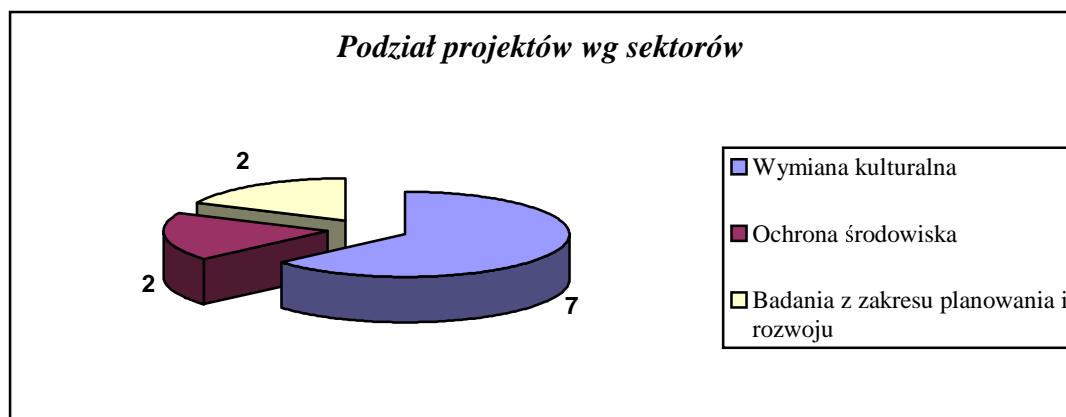
Wszyscy Beneficjenci, z którymi zostały podpisane Umowy grantowe zostali przeszkoleni przez pracowników Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania z *Zasad realizacji i rozliczania projektów budżetu 2001*. Szkolenie było przeprowadzone w dniach 28, 30 stycznia 2004 r. w siedzibie Stowarzyszenia i miało charakter warsztatowy. Zostało przeszkolonych ponad 50 osób.

- 5. Sektory** - Ile projektów zatwierdzono w poszczególnych sektorach określonych w Wytucznych (wymiana kulturalna, demokracja lokalna itp.)? komentarz – *patrz tabela 2*

Tabela 2 – Podział projektów wg sektorów - zgodnie z Wytycznymi, np.:

	Liczba projektów
Wymiana kulturalna	7
Ochrona środowiska	2
Badania z zakresu planowania i rozwoju	2
Łącznie:	11

Wśród zrealizowanych projektów najczęściej dotyczyło wymiany kulturalnej (7 projektów), drugie miejsce w tym rankingu stanowią projekty z ochrony środowiska oraz badań z zakresu planowania i rozwoju (po 2 projekty). W tej edycji dominują zdecydowanie projekty o charakterze wymiany kulturalnej, brakuje natomiast wspólnych przedsięwzięć na niwie gospodarczej, turystyki czy zatrudnienia. W pewnym stopniu jest to zdeterminowane odległością partnera zagranicznego, którego dzieli Morze Bałtyckie. O wiele łatwiej nawiązać współpracę w dziedzinie gospodarki czy turystyki z partnerem zza miedzy, jak w przypadku Niemiec niż z daleką Skandynawią czy Litwą.

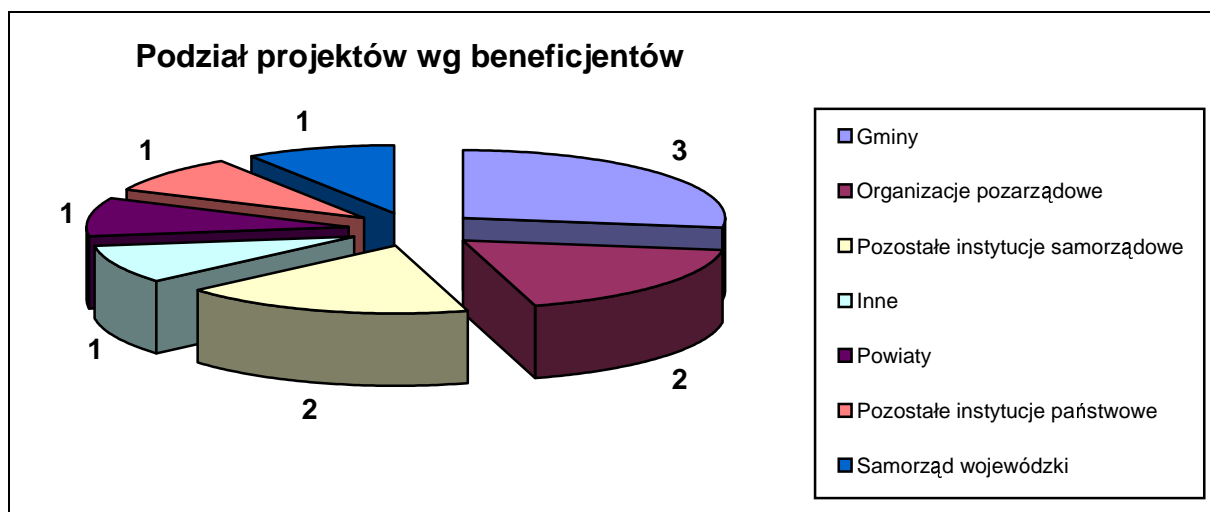

- 6. Beneficjenci** – jak wiele projektów dla: szkół, organizacji pozarządowych, instytucji kulturalnych, Euroregionu, gmin, powiatów? *Patrz – tabela 3;*

Tabela 3 – Podział projektów wg rodzaju beneficjentów

Beneficjent	Liczba projektów
Gminy	3
Organizacje pozarządowe	2
Pozostałe instytucje samorządowe	2
Inne	1
Powiaty	1
Pozostałe instytucje państwowe	1
Samorząd wojewódzki	1
Łącznie:	11

Ponad połowa beneficjentów Funduszu Małych Projektów pochodzi z samorządu lokalnego, pozostałych organizacji samorządowych oraz organizacji pozarządowych. Pozostałe organizacje korzystające z dofinansowania Phare to m.in.: pozostałe instytucje państwowe oraz inne organizacje.

- 7. Partnerzy zagraniczni** – ilu i z jakich krajów? Czy zawsze główny partner pochodził z terenu euroregionu? Jeżeli nie – w ilu przypadkach? Ilu deklaroowało wkład finansowy? Ilu faktycznie poniosło? – patrz – tabela 4; Czy byli faktycznie tak zaangażowani w realizację projektów, jak deklarowano w ankiecie? – komentarz

Projekty w ramach FMP Polska-Region Morza Bałtyckiego 2001 były realizowane przy współpracy partnera zagranicznego z następujących krajów:

- Niemcy – 7 partnerów,
- Szwecja – 3 partnerów,
- Litwa – 4 partnerów,
- Łotwa – 3 partnerów,
- Estonia – 2 partnerów,
- Dania – 1 partner.

Partner zagraniczny był reprezentowany przez 67 organizacji z Regionu Morza Bałtyckiego, w tym 37 z terenu Euroregionu Pomerania. Partner zagraniczny pochodził głównie z takich państw jak: Niemcy, Szwecja, Litwa itp. Udział finansowy zadeklarowało 4 partnerów. Euroregion nie dysponuje danymi nt. faktycznie poniesionego wkładu finansowego, ponieważ nie jest to wymagane w dokumentacji rozliczeniowej.

Tabela 4 – Udział partnerów zagranicznych

Kraj	Liczba projektów z udziałem finansowym partnera zagranicznego deklarowanym w ankiecie	Liczba projektów z faktycznie poniesionym udziałem finansowym partnera zagranicznego	Liczba projektów komplementarnych do programu po drugiej stronie granicy
Niemcy	1	Brak danych	1
Szwecja	2	Brak danych	1
Litwa	1	Brak danych	0

8. Najciekawsze projekty – które projekty były najbardziej interesujące, innowacyjne, nietypowe, godne rozpowszechnienia i naśladowania?

Spośród zrealizowanych przedsięwzięć na wyróżnienie zasługują dwa projekty: „*Advantage Hardwood – upowszechnienie drewna liściastego jako materiału ekologicznego*”, Beneficjent - Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie oraz „*Bałtyckie Impresje*”, którego koordynatorem był Zamek Książąt Pomorskich. Pierwszy z wyróżnionych projektów dotyczył tematyki ochrony środowiska w zakresie prawidłowej gospodarki leśnej oraz promowania drewna liściastego jako produktu ekologicznego. Projekt skierowany był do pracowników służb leśnych i zrealizowany został na kilku płaszczyznach:

- specjalistyczne kursy brakarskie dot. właściwości i zastosowania różnych gatunków drewna, ich klasyfikacji i pomiarów;
- kursy marketingowe z zakresy promocji i sprzedaży drewna;
- warsztaty ekologiczne dla dzieci i młodzieży;
- działania promocyjne: wydanie folderu promującego drewno liściaste, zorganizowanie konferencji podsumowującej, spotkanie z przedstawicielami przemysłu drzewnego.

Drugi projekt miał na celu zacieśnianie i poszerzenie współpracy transgranicznych środowisk twórczych w regionie Morza Bałtyckiego. Dotyczył zarówno szeroko pojętej prezentacji kultury duńskiej w województwie zachodniopomorskim, jak również prezentacji kultury polskiej w Danii i Szwecji. W ramach tego projektu zorganizowano szereg wystaw, koncertów, które w olbrzymim stopniu rozpowszechniły kulturę Danii w regionie zachodniopomorskim. W drugiej części projektu zaprezentowano twórczość polskich artystów plastyków oraz muzyków w kilku miastach skandynawskich. Pilotażową propozycją Zamku Książąt Pomorskich w ramach tego projektu były trzydniowe muzyczne spotkania młodzieżowych zespołów big bandowych z krajów nadbałtyckich, które odbyły się w Szczecinie.

9. Efekty - proszę starać się kwantyfikować efekty: ile organizacji uczestniczyło w projektach, ile uczestników bezpośrednich i widzów, ile wydano publikacji/opracowań studyjnych/map/przewodników itp. *Patrz – tabela 5;*

W zrealizowanych projektach edycji 2001 wzięło udział **147** organizacji (73 organizacje w poprzednim budżecie 2000), w tym **67** organizacji partnera zagranicznego. Dla porównania - w poprzedniej edycji budżetowej wzięło udział tylko 30 organizacji ze strony partnera zagranicznego. W wydarzeniach transgranicznych wzięło udział ponad 5 tys. uczestników bezpośrednich oraz ponad 200 tys. odbiorców pośrednich, co w stosunku do poprzedniego budżetu (21 tys.) stanowi znacznie większą wartość. Podczas organizowanych spotkań wydano ponad 75 tys. różnorodnych publikacji, które w znacznym stopniu przyczyniły się do upowszechnienia informacji o dofinansowaniu imprez ze środków UE. W porównaniu z ubiegłym budżetem również liczba projektów inicjujących współpracę transgraniczną wzrosła z 4 do 7 projektów .

Tabela 5: Wybrane mierzalne efekty FMP

Liczba organizacji uczestniczących w projektach	Liczba organizacji partnerów zagranicznych biorących udział w projektach	Liczba bezpośrednich uczestników projektów (osób zaproszonych, zakwalifikowanych do zawodów, uczestników festiwalu itp.)	Liczba odbiorców pośrednich (np. widzów, słuchaczy, czytelników, w przybliżeniu)	Liczba publikacji (np. map, przewodników, projektów badawczych/studiów / koncepcji, plakatów, zaproszeń, materiałów seminaryjnych itp.)	Liczba projektów inicjujących współpracę transgraniczną
147	67	5 435	235 730	75 300	7

10. Wykorzystanie środków – ile środków zatwierdzonych zostało faktycznie wydatkowanych (w EURO i w %), ile pozostało? komentarz; *Patrz – tabela 6;*

W ramach budżetu 2001 SPF Polska-Region Morza Bałtyckiego zarezerwowano kwotę 330 000,00 euro, z czego zostało wykorzystane 242 410,40 euro (73,46%), natomiast 87 589,60 euro pozostało niewykorzystanych.

Głównym powodem niewykorzystania wskazanej kwoty było znaczne usztywnienie budżetu i ograniczenie możliwości przekroczenia wydatków w poszczególnych pozycjach budżetowych: zasoby ludzkie, sprzęt i inne zakupy, koszty stałe, rezerwa.

Tabela 6: Wykorzystanie środków FMP

Kwota Phare zatwierdzona (w EURO)	Kwota Phare wykorzystana (w EURO)	Kwota Phare wykorzystana (w %)	Kwota Phare niewykorzystana (w EURO)
330 000,00	242 410,40	73,46	87 589,60

11. Wkład własny beneficjentów – deklarowany i faktycznie poniesiony; komentarz - *patrz – tabela 7;*

Beneficjenci zadeklarowali swój udział finansowy w projektach na kwotę 77 765,49 euro, z czego faktycznie ponieśli udział w kosztach projektu w wysokości 59 302,70 euro. Rozbieżność pomiędzy zadeklarowaną kwotą a kwotą faktycznie poniesionych wydatków wynika częściowo z zawyżania kosztów całkowitych na etapie pisania projektu. W rzeczywistości możliwości finansowe danego beneficjenta okazują się niewystarczające i jego wkład ulega pomniejszeniu proporcjonalnie do wykorzystania środków Phare. Ponadto, jako że procent dofinansowania jest stały, na wysokość poniesionego wkładu własnego mają wpływ czynniki opisane w punkcie poprzednim.

Tabela 7: Wkład własny beneficjentów (bez zarządzania)

Wkład deklarowany w fiszce (w EURO)	Wkład faktycznie poniesiony (w EURO)	Wkład własny faktycznie poniesiony (w %)
77 765,49	59 302,70	20,58

12. Monitoring – w ilu imprezach wziął udział pracownik euroregionu? Jakie były wyniki monitoringu?

Pracownicy euroregionu zmonitorowali pięć spośród jedenastu projektów należących do grupy o najwyższym dofinansowaniu:

- Advantage Hardwood – upowszechnienie drewna liściastego jako materiału ekologicznego,
- Centrum Informacji Turystycznej w Białogardzie,
- Transgraniczne integracyjne warsztaty młodzieżowe,
- Bałtyckie Spotkania Taneczne – Szczecin 2004,
- Bałtyckie Impresje.

Większość z tych projektów była prawidłowo oznakowana i realizowana zgodnie z zasadami Funduszu Małych Projektów. Pracownicy Stowarzyszenia zaobserwowali również pewne nieprawidłowości w realizacji niektórych przedsięwzięć min.: nieścisłości w przebiegu programu w stosunku do zaplanowanego harmonogramu, zbyt mała liczba uczestników ze strony partnera zagranicznego w stosunku do danych podanych w fiszce projektu.

13. Promocja UE – jakie podjęto środki w celu upublicznienia informacji o pomocy UE? W jakiej formie reklamowano źródło wsparcia projektów? Czy beneficjenci wywiązywali się z obowiązku?

Większość beneficjentów wywiązała się w dostatecznym stopniu z obowiązku rozpowszechniania informacji o pomocy UE. Informacje nt. dofinansowania przekazywane były uczestnikom imprez dzięki wyeksponowaniu flag UE oraz odpowiedniemu oznakowaniu publikacji powstałych w wyniku projektów. Szersze grono odbiorców zostało powiadomione nt. finansowego wsparcia UE poprzez wskazanie tego faktu w artykułach prasowych i audycjach radiowych. Ponadto beneficjenci programu starali się informować o kwestii dofinansowania nie tylko uczestników projektu, ale również wykonawców czy podwykonawców, którzy zatrudniani byli przy realizacji projektu.

14. Wnioski (komentarz – w odniesieniu do poprzednich edycji, propozycje zmian usprawniających funkcjonowanie Funduszu itp.)

Porównując edycję 2001 do poprzednich edycji funduszu SPF należy zauważyć znaczną poprawę jakości składanych wniosków pod względem formalnym. Z raportów Komisji Oceniającej wynika, iż tylko jeden wniosek z 28 złożonych nie został zakwalifikowany do dalszej oceny technicznej. Ilość przeszkolonych wnioskodawców na szkoleniach z Wytocznych SPF 2001 z pewnością przyczyniła się do takiego stanu rzeczy.

W edycji 2001 obserwujemy spadek wykorzystania środków Phare w stosunku do edycji ubiegłej, które obecnie wynosi 73,46% w stosunku do całej transzy budżetowej. Taki stan rzeczy jest wynikiem pewnej sztywności budżetu, ale również faktem, iż przy rozliczaniu projektu jest stosowany wyłącznie jeden kurs euro, który nie daje Beneficjentowi możliwości bieżącego monitoringu wydatków. Słabe wykorzystanie środków Phare wynika również z przeszacowania budżetu na etapie pisania wniosków, ponieważ Beneficjenci często w sztuczny sposób starają się osiągnąć wymagany pułap dofinansowania w linii bałtyckiej, który wynosi 20 tys. euro.

Jeżeli chodzi o kwestię rozliczeniową oraz sporządzanie raportów z realizacji projektu, to najwięcej trudności sprawiały Beneficjentom kwestie związane z weryfikacją założonych wcześniej wskaźników. Jeżeli chodzi o osiągnięcie i weryfikację wskaźników produktu to sytuacja wyglądała znacznie lepiej niż w edycji 2000, natomiast częściej pojawiały się wątpliwości, czy rzeczywiście dany wskaźnik celu będzie właściwie kwantyfikował zamierzony cel projektu.

W edycji 2001 można zauważyć znacznie większe zaangażowanie partnera zagranicznego w realizacji wspólnych przedsięwzięć. Świadczy o tym fakt nie tylko większej liczby organizacji partnera zagranicznego biorącej udział w projektach (aż 67), ale również wzrost liczby projektów inicjujących współpracę transgraniczną. Na uwagę zasługuje również fakt większej różnorodności krajów, z których pochodzi partner zagraniczny m.in.: Szwecja, Litwa, Łotwa, Dania, Estonia, Niemcy.

Załączniki:

1. Raport finansowy: spis projektów, ich beneficjentów z podziałem zgodnie z wzorem.

Załącznik 1: Raport finansowy

L.p.	Tytuł projektu	Wnioskodawca	Grant Phare	przekazano Phare	Udział własny	Łączny budżet projektu	% dofinansowania
0	Zarządzanie funduszem	Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania	16 650,00	16 650,00			
1/B/01	Białogardzkie Dni Sportu	Urząd Miasta Białogard	22 420,00	13 619,98	5650,00	28 070,00	79,87
2/B/01	Prezentacja Meklemburgii Pomorza Przedniego w Województwie Zachodniopomorskim	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	23 188,00	16 714,97	5797,00	28 985,00	80,00
3/B/01	Advantage Hardwood - upowszechnienie drewna liściastego jako materiału ekologicznego	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie	36 879,23	31 846,89	9219,81	46 099,04	80,00
4/B/01	Bałtyckie Spotkania Taneczne - Szczecin 2004	Fundacja Rozwoju Tańca Polskiego im. Prof. Mariana Wieczystego	28 000,00	12 751,38	7000,00	35 000,00	80,00
5/B/01	Transgraniczne integracyjne warsztaty młodzieży	Urząd Gminy Będzino	20 876,80	20 361,10	5219,20	26 096,00	80,00
6/B/01	Nowa Hanza - Zrównoważony Rozwój Miast i Portów Bałtyckich	Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście	22 123,20	12 356,64	5530,80	27 654,00	80,00
7/B/01	Bałtyckie Impresje	Zamek Książąt Pomorskich	30 600,00	28 762,90	10160,00	40 760,00	75,07
8/B/01	II Bałtyckie Spotkania Młodzieży w Łobzie	Urząd Miejski w Łobzie	22 500,00	15 667,34	6118,00	28 618,00	78,62
9/B/01	2x integracja w Mrzeżynie	Fundacja "Serce Sercu" Filia w Łobzie	22 600,00	14 819,88	5726,00	28 326,00	79,79
10/B/01	Program Rozwoju Turystyki Dorzecza Parsęty	Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty	46 518,72	41 591,90	11629,68	58 148,40	80,00
11/B/01	Zielony Ogród - Euroregionalny Program Edukacji Ekologicznej	Starostwo Powiatowe w Goleniowie	22 437,70	17 267,42	5715,00	28 152,70	79,70
Łącznie:			298 143,65	242 410,40	77 765,49	375 909,14	

Podpis osoby przygotowującej raport; pełny adres Euroregionu, tel, fax, e-mail

Osoba sporządzająca raport:

*Magdalena Świst
Specjalista ds. Funduszy Pomocowych*

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania
Al. Wojska Polskiego 164,
71-335 Szczecin
tel. 091 4860 823,faks 091 4862-439